

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

20.04.2021 № 70/22-р/к

Справа № 1/02-147-20

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-147-20 про порушення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" (надалі – КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ") законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень та розслідувань від 06.04.2021 № 70-03/205-П,

ВСТАНОВИЛА:

У ході розгляду заяви ОБ'ЄДНАННЯ СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ "ГРІНТАУН-1" (надалі – ОСББ "ГРІНТАУН-1") від 10.08.2020 № 60-08 (вх. від 13.08.2020 № 1/428), надісланої Антимонопольним комітетом України, про порушення, зокрема, КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – Заява), на підставі розпорядження адміністративної колегії територіального відділення від 19.11.2020 № 70/160-рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-147-20 у зв'язку з наявністю в діях КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (надалі – Справа).

КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» засноване Харківською міською радою, зареєстроване виконавчим комітетом Харківської міської ради 08.11.2011 за № 14801030017010649. Місцезнаходження: 61013, м. Харків, вул. Шевченка, 2. Ідентифікаційний код юридичної особи – 03361715.

Відповідно до нової редакції статуту КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ», затвердженого заступником директора Департаменту економіки та

комунального майна – начальником Управління комунального майна та приватизації Харківської міської ради, метою діяльності КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є здійснення виробничої, науково-дослідної та комерційної діяльності для повного та якісного задоволення потреб населення, суб'єктів господарювання в комунальних послугах, забезпечення водопостачання та водовідведення міста Харкова та групового водопостачання населених пунктів Харківської області, здійснення заходів для поліпшення екологічної обстановки України, посилення зацікавленості та відповідальності за кінцеві результати діяльності з метою отримання відповідного прибутку.

Відповідно до вказаного статуту КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є юридичною особою, має самостійний баланс, валютні та інші рахунки в установах банків, знак для товарів та послуг, фірмовий бланк, круглу печатку та кутовий штамп зі своєю назвою та ідентифікаційним кодом.

За інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР), видами діяльності КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є забір, очищення та постачання води (код КВЕД 36.00) (основний) та каналізація, відведення й очищення стічних вод (код КВЕД 37.00).

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення.

Отже, КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природних монополій.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики встановлено наступне.

Об'єктами аналізу є:

- послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

- КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» – суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Споживачами послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Згідно з Методикою товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води. Цією ж статтею визначено, що централізоване водовідведення – господарська діяльність із відведення та очищення стічних вод за допомогою системи централізованого водовідведення.

Згідно з Методикою товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Централізоване водопостачання та централізоване водовідведення є послугами, які не мають замінників. Внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання та централізованого водовідведення конкуренція на зазначеному ринку відсутня.

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

Таким чином, товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Відповідно до вимог Методики територіальні (географічні) межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.

Рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 16.05.2012 № 286 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 23.12.1998 № 1407 «Про визначення виконавців послуг в житловому фонді міста» КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в місті Харкові.

Отже, територіальними межами ринку визначено територію м. Харкова, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ».

Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.

Часовими межами ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення визначено 2019-2020 роки, січень-березень 2021 року.

В зазначений період та станом на квітень 2021 року структура вказаного ринку не змінювалась.

Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» становище КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території міста Харкова, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ», має ознаки монопольного (домінуючого) становища, оскільки на цьому ринку у нього не має жодного конкурента.

Як вбачається з матеріалів Справи за місцем знаходження багатоквартирного будинку за адресою м. Харків, вул. Ахсарова, буд. 13-А (надалі – Будинок) зареєстровано ОСББ "ГРІНТАУН-1".

Згідно зі статтею 1 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку":

- об'єднання співвласників багатоквартирного будинку - юридична особа, створена власниками квартир та/або нежитлових приміщень багатоквартирного будинку для сприяння використанню їхнього власного майна та управління, утримання і використання спільного майна;
- співвласники багатоквартирного будинку - власники квартир та нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку.

Відповідно до інформації з ЄДР ОСББ "ГРІНТАУН-1" зареєстровано 29.06.2016 за номером запису 14801020000069995. Місцезнаходження: 61204, м. Харків, вул. Ахсарова, 13-А. Ідентифікаційний код – 40604897. Основним видом діяльності ОСББ "ГРІНТАУН-1" є комплексне обслуговування об'єктів (код КВЕД 81.10).

ОСББ "ГРІНТАУН-1" діє на підставі статуту, затвердженого протоколом установчих зборів від 23.05.2016 та зареєстрованого приватним нотаріусом Хаславською К.В. 14.06.2016 в реєстрі за № 1927 (надалі – Статут).

Згідно з пунктом 4 Статуту завданням та предметом діяльності об'єднання є, зокрема, сприяння співвласникам в отриманні житлово-комунальних послуг

та інших послуг належної якості за обґрунтованими цінами.

Згідно з частиною четвертою статті 4 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" основна діяльність об'єднання полягає у здійсненні функцій, що забезпечують реалізацію прав співвласників на володіння та користування спільним майном співвласників, належне утримання багатоквартирного будинку та прибудинкової території, сприяння співвласникам в отриманні житлово-комунальних та інших послуг належної якості за обґрунтованими цінами та виконання ними своїх зобов'язань, пов'язаних з діяльністю об'єднання.

Згідно з частиною першою статті 22 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" для забезпечення утримання та експлуатації багатоквартирного будинку, користування спільним майном у такому будинку, включаючи поточний ремонт, утримання багатоквартирного будинку та прибудинкової території, водопостачання та водовідведення, теплопостачання і опалення, вивезення побутових відходів, об'єднання за рішенням загальних зборів має право визначати управителя, виконавців окремих житлово-комунальних послуг, з якими усі співвласники укладають відповідні договори; виступати колективним споживачем (замовником) усіх або частини житлово-комунальних послуг.

Статтею 16 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" передбачено, що об'єднання, зокрема має право відповідно до законодавства та статуту об'єднання: захищати права, представляти інтереси співвласників у судах, органах державної влади і органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності.

Відповідно до статті 18 Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» об'єднання відповідно до цього Закону та статуту зобов'язане, у тому числі: у випадках, передбачених законодавством, статутом об'єднання, представляти інтереси співвласників відповідно до наданих повноважень у відносинах з третіми особами.

Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки до 01.05.2019 були визначені Законом України "Про житлово-комунальні послуги" від 24.06.2004 № 2189-VIII.

З 01.05.2019 року введено в дію Закон України від 09.11.2017 № 2189-VIII «Про житлово-комунальні послуги», який регулює відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до житлово-комунальних послуг належать, зокрема, комунальні послуги, у тому числі послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Згідно з частиною першою статті 12 Закону України «Про житлово-

комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.

КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення за місцем знаходження Будинку на підставі договору про надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення від 29.06.2005 № П-8040/09-АК-1, укладеного між ним та ФІРМОЮ "Т.М.М." – ТОВАРИСТВОМ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ (надалі - ФІРМА "Т.М.М."-ТОВ), викладеного у редакції від 03.10.2013 (надалі – Договір).

У свою чергу співвласники Будинку оплачують отримані ними послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на рахунок ФІРМИ "Т.М.М."-ТОВ на підставі укладених кожним співвласником договорів про надання житлово-комунальних послуг.

Отже, ФІРМОЮ "Т.М.М."-ТОВ з метою забезпечення мешканців Будинку послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення укладено Договір. Тобто фактично споживачами послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" є мешканці Будинку, які безпосередньо отримують вказані послуги.

Частиною другою статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Такі договори можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір та колективний договір про надання комунальних послуг) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач, колективний споживач).

Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 затверджено:

- Правила надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем) (надалі – Типовий договір);
- типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (без обслуговування внутрішньобудинкових систем);
- типовий договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- типовий договір з колективним споживачем про надання послуг з

централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

- типовий колективний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договір про надання комунальної послуги укладається між виконавцем відповідної послуги та споживачем або особою, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, або з управителем багатоквартирного будинку з метою постачання електричної енергії для забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного будинку.

Згідно з пунктом 1 частини другої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом.

Згідно з частиною першою статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» за рішенням співвласників багатоквартирного будинку (уповноваженого органу управління об'єднання співвласників багатоквартирного будинку), прийнятим відповідно до закону, договір про надання комунальної послуги укладається з виконавцем відповідної комунальної послуги, визначеним статтею 6 цього Закону:

1) кожним співвласником багатоквартирного будинку самотійно (індивідуальний договір);

2) від імені та за рахунок усіх співвласників багатоквартирного будинку управителем або іншою уповноваженою співвласниками особою (колективний договір);

3) об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку або іншою юридичною особою, яка об'єднує всіх співвласників такого будинку та в їхніх інтересах укладає відповідний договір про надання комунальних послуг, як колективним споживачем.

Згідно з частиною другою статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» співвласники багатоквартирного будинку (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) самотійно обирають одну з моделей організації договірних відносин, визначену частиною першою цієї статті, за кожним видом комунальної послуги (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і з постачання та розподілу електричної енергії). У межах одного багатоквартирного будинку дозволяється обрання різних моделей організації договірних відносин за різними видами комунальних послуг.

Згідно з частиною третьою статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» індивідуальний договір про надання комунальних послуг укладається між співвласником багатоквартирного будинку та виконавцем відповідної комунальної послуги.

Пунктом 4 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що не пізніше як протягом п'яти місяців з дня завершення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), передбачених карантинном, встановленим Кабінетом Міністрів України співвласники багатоквартирних будинків незалежно від обраної ними форми управління багатоквартирним будинком зобов'язані прийняти рішення про модель організації договірних відносин з виконавцями комунальних послуг (крім послуг з постачання електричної енергії та природного газу) щодо кожного виду комунальної послуги згідно з частиною першою статті 14 цього Закону, а виконавці комунальних послуг - укласти із такими співвласниками договори про надання відповідних комунальних послуг відповідно до обраної співвласниками моделі організації договірних відносин.

Згідно з пунктом 5 розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України «Про житлово-комунальні послуги» у разі якщо співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі організації договірних відносин з виконавцем комунальної послуги протягом строку, визначеного в пункті 4 цього розділу, між виконавцем та кожним співвласником укладається індивідуальний договір про надання комунальної послуги відповідно до частини сьомої статті 14 цього Закону.

На виконання вищезазначених норм Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" співвласники Будинку обрали модель організації договірних відносин по такому виду комунальних послуг як, зокрема, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.

Так, відповідно до протоколу загальних зборів співвласників ОСББ "ГРІНТАУН-1" від 29.08.2019 № 3 співвласники вирішили обрати модель організації договірних відносин з КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" (як виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення) шляхом укладення індивідуального договору про надання послуг водопостачання та водовідведення з обслуговуванням внутрішньобудинкових мереж, який укладається між виконавцем такої послуги та кожним співвласником.

Про вказане рішення, прийняте на загальних зборах ОСББ "ГРІНТАУН-1", воно повідомило КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" листом від 05.09.2019 № 49-09 з наданням копії Протоколу та просило укласти індивідуальні договори, надіслати по два примірника такого договору та перелік документів, необхідних для їх укладення.

Однак, КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" листом від 25.09.2019 № 01-01-23/5553-19 повідомило ОСББ "ГРІНТАУН-1", що ФІРМА "Т.М.М."-ТОВ не зверталася до нього для розірвання Договору, у зв'язку з чим питання щодо перевodu мешканців Будинку на індивідуальні договори можливе лише після розірвання Договору та укладення нового договору з ОСББ "ГРІНТАУН-1" як новим управителем Будинку.

Також ОСББ "ГРІНТАУН-1" з вказаного питання зверталось до КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" листом від 27.05.2020 № 53-05, на що отримало аналогічну відповідь КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" листом від 08.07.2020 № 01-01-23/3316-20.

Згідно з частиною другою статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавець комунальної послуги, який займає монопольне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.

З аналізу відповідей КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ", наданих ним Відділенню та ОСББ "ГРІНТАУН-1", вбачається, що технічна можливість надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення наявна, оскільки Будинок підключено до мереж централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та фактично КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" надає вказані послуги співвласникам Будинку, однак на підставі Договору, укладеного з ФІРМОЮ "Т.М.М."-ТОВ.

При цьому слід зазначити, що наявність існуючих договірних відносин не позбавляє права ОСББ "ГРІНТАУН-1" обрати інший вид договірних відносин для належного забезпечення комунальними послугами, зокрема, шляхом укладення кожним співвласником Будинку договорів з КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" як виконавцем вказаних послуг самостійно (укладення індивідуальних договорів).

Крім того, ФІРМА "Т.М.М."-ТОВ, як управитель Будинку, зокрема, протягом 2019 року зверталася до КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" з проханням переведення споживачів послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення Будинку на індивідуальні договори, а також за роз'ясненнями щодо процедури переведення на індивідуальні договори, переліку документів, які необхідно надати, а також запитувала хто має право звернутися до КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" для переведення споживачів для укладання індивідуальних договорів, оскільки між ним та КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" укладено Договір. Втім, отримувала аналогічну відповідь щодо можливості укладання індивідуальних договорів після укладання відповідного договору з ОСББ "ГРІНТАУН-1".

Разом з тим, КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" не зазначало ФІРМІ "Т.М.М."-ТОВ про необхідність ініціювання розірвання Договору для укладання індивідуальних договорів.

Таким чином, ФІРМА "Т.М.М."-ТОВ виявила волю щодо укладання співвласниками Будинку індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та Договір, укладений між нею та КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ", не є перешкодою для укладання індивідуальних договорів співвласниками Будинку з

КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ".

Згідно з частиною першою статті 651 Цивільного кодексу України зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом.

Відповідно до частини другої статті 188 Господарського кодексу України сторона договору, яка вважає за необхідне змінити або розірвати договір, повинна надіслати пропозиції про це другій стороні за договором.

КП "ХАРКІВВОДОКАНАЛ" не зверталось до ФІРМИ "Т.М.М."-ТОВ з пропозицією щодо розірвання Договору для укладання індивідуальних договорів у зв'язку з надходженням до нього звернення від ОСББ "ГРІНТАУН-1" про укладання індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Також КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» надало ОСББ "ГРІНТАУН-1" перелік документів, необхідних для укладення договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення саме з ОСББ "ГРІНТАУН-1":

- акт приймання-передачі об'єкта в управління;
- технічні умови на підключення до мереж водопостачання та водовідведення;
- проектно-технічну документацію мереж водопостачання, водовідведення та вузол обліку води;
- виконавчі зйомки мереж водопостачання та водовідведення;
- акти балансового розмежування мереж водопостачання та водовідведення (оригінал).

Разом з тим, КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» повідомило Відділення листом від 29.09.2020 № 01-01-23/4837-20 (вх. № 5941), що вказані документи наявні у нього, так як їх надавала до КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» ФІРМА "Т.М.М."-ТОВ для укладання Договору, однак замість акту приймання-передачі об'єкта в управління було надано декларацію про готовність об'єкту до експлуатації. Зазначене підтвердила і ФІРМА "Т.М.М."-ТОВ листом від 08.10.2020 № 186 (вх. № 5689).

Такі дії КП «Харківводоканал» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

За відсутності конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

Дії КП «Харківводоканал», які полягають у неправомірній відмові в укладанні індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого

водопостачання та централізованого водовідведення із співвласниками Будинку, стали можливими через відсутність ефективного функціонування ринкового механізму із значною конкуренцією на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести, зокрема, до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Таким чином, дії КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ», які полягають у неправомірній відмові від укладання індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення із співвласниками Будинку, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Адміністративною колегією територіального відділення 21.01.2021 КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» надані рекомендації № 70/3-рк/к щодо припинення вищезазначених дій шляхом укладення індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення із співвласниками Будинку, а також прийняття розпорядчого документу, яким передбачити можливість укладання індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у разі надходження відповідних звернень, зокрема, від об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, з метою недопущення вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – Рекомендації).

КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» листом від 01.03.2021 № 01-01-23/081-21 (вх. від 02.03.2021 № 1144) повідомило, що на виконання Рекомендацій на підприємстві видано наказ від 01.03.2021 № 203 "Про виконання Рекомендацій адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.01.2021 № 70/3-рк/к" (надалі – Наказ) та надало його копію. Наказом, зокрема, передбачено:

- забезпечити дотримання законодавства при укладенні договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у разі надходження

відповідних звернень, зокрема, від об'єднань співвласників багатоквартирних будинків;

- забезпечити переведення споживачів, зокрема, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на диференційовану систему розрахунків за отримані послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, за умови надання передбачених законом документів та укладення договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Також 23.02.2021 представниками Департаменту збуту КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» голові правління ОСББ "ГРІНТАУН-1" було вручено 140 бланків договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для розгляду та підписання співвласниками Будинку, на підтвердження чого КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» надало копію відповідного акту.

Отже, Рекомендації виконані.

Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

За таких умов, враховуючи, що у територіального відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що дії КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» щодо відмови від укладання індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення із співвласниками Будинку призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушень, провадження у Справі підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.

На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 06.04.2021 № 70-02/1-2977, КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» листом від 19.04.2021 № 01-01-23/1960-21 (вх. від 20.04.2021 № 2281) повідомило територіальне відділення про відсутність заперечень стосовно висновків, викладених у поданні. Також КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» зазначило, що мешканцям Будинку відкриті особові рахунки, а нарахування за послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснюються відповідно до укладених індивідуальних договорів.

Ураховуючи наведене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України,

затвердженого

розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-147-20.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК